

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΓΟΤΕΡΑ

Σκέψεις προ του τέλους

Τάσος Συμεωνίδης
(RIEAS Ακαδημαϊκός Σύμβουλος)

Copyright: Research Institute for European and American Studies (www.rieas.gr)

Publication date: 24 April 2017

Note: The article reflects the opinion of the author and not necessarily the views of the Research Institute for European and American Studies (RIEAS).

Συμπληρώθηκαν πενήντα χρόνια από την 21/4/67. Με την απόσταση αυτή από την ημέρα του πραξικοπήματος ποιο θα ήταν ένα σχόλιο για τον ιστορικό αντίκτυπο της τότε εκτροπής;

Η δικτατορία της 21ης Απριλίου έγινε στα χρόνια της μεταπολίτευσης αντικείμενο «βαθιάς ανάλυσης» από τους απανταχού προοδευτικούς, πραγματικούς και κίβδηλους. Εκόντες άκοντες όλοι άρχισαν μια αυτοκριτική που όμως είχε φυσικά «προδιαγραφές» ανάλογες με τις πολιτικές απόψεις του καθενός. Και όπως συνήθως κάνουμε εμείς οι έλληνες δημιουργήθηκαν έτσι παράλληλες μυθολογίες αναλόγως πολιτικών προτιμήσεων και προσωπικών εξηγήσεων της ιστορίας.

Πρωταγωνίστρια παράταξη στην μυθοπλασία αυτήν ήταν -- ποιά άλλη; -- η αριστερά. Με την ορμητικότητα του αιώνια «αδικημένου» δια μέσου της ιστορίας, και με το πάθος εκείνων που έχουν εκ φύσεως, Θεού, και πάντα «το δίκιο» με το μέρος τους, η αριστερά ερμήνευσε την επταετία όπως ακριβώς περίμεναν όσοι την γνώριζαν καλά χωρίς να συμφωνούν αναγκαστικά και με τα δόγματα της: η επταετία ήταν περίοδος, μας επιβεβαίωσαν οι αιώνιοι «μαχητές της δημοκρατίας», «παλλαϊκής αντίστασης» στους δικτάτορες των αρμάτων.

Η κεντρική αυτή ιδέα δουλεύτηκε με μέγα πάθος και επιμονή και επικράτησε ως ιδεολογικό θεμέλιο στις τάξεις των «δημοκρατικών δυνάμεων» που αναπήδησαν και αντρώθηκαν μετά το 1974. Γράφτηκαν (και γράφονται) πολλά γύρω απ' αυτόν τον πυρήνα ακόμα και σήμερα. Η λεγόμενη «συντηρητική» ή «δεξιά» παράταξη αποδέχτηκε αυτή την μοχλική ιδέα παθητικά, φοβούμενη την ηθική της σύνδεση με τους δικτάτορες στις σκέψεις της «πλατιάς μάζας» του λαού. Και από κει ξεκίνησαν πολλές από τις πολιτικό-κοινωνικές παθογένειες, αλλά και τα εθνικά δυστυχήματα από την άρρωστη προσωπολατρία που διαμόρφωσαν την πολιτική «αρένα»

της μεταπολίτευσης και ουσιαστικά θεμελίωσαν την εν καιρώ κακήν κακώς κατάρρευση της «δυνατής Ελλάδας».

Μ' αυτό το σκεπτικό υποστηρίζεται ότι η συνολική αποτίμηση της δικτατορίας ήταν η λάθος αφετηρία για την πολιτική ανάπτυξη και εξέλιξη μετά το 1974; Ήταν δυνατόν να αποφευχθεί αυτή η αποτίμηση; Τι θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά;

Η αποτίμηση ήταν αναπόφευκτη. Χρωματίστηκε όμως από τις ακραίες διαστρεβλώσεις του πολιτικού περιβάλλοντος που είχε αρχίσει ήδη από τα χρόνια της Κατοχής. Η δε λέξις «ανάπτυξη» είναι μάλλον λάθος καθώς τα μεταπολιτευτικά χρόνια έγιναν μάρτυρες μιας ιδιότυπης διαδοχής διχαστικών και αλληλοσυγκρουόμενων γεγονότων με στόχο την τελική πολιτική επικράτηση της αριστεράς που είχε χαθεί στα βουνά το 1949.

Ο στρατηγικός αυτός στόχος επιτεύχθηκε απόλυτα δίνοντας το έναυσμα για έναν άνευ προηγουμένου «εκδημοκρατισμό» με πυρήνα το «βαθύ κράτος», τον αχαλίνωτο και διαβρωτικό των πάντων κομματισμό, και την παραλυτική διαφθορά και καταλήστευση της περιόδου 1981-2004 που συμπλήρωσαν οι μετέπειτα «δεξιές» κυβερνήσεις μέχρι την αποφράδα ημέρα της εκλογικής νίκης ΓΑΠ. Μάλιστα οι «συντηρητικοί», για να μην μείνουν πίσω στον μαραθώνιο, ακολούθησαν κι αυτοί την «πετυχημένη» συνταγή που πρώτος ανέπτυξε ο «σιδερένιος» και έτσι προκάλεσαν την εν καιρώ πλήρη τους κατάρρευση (ηθική, πολιτική, και κομματική).

Τελικά η μεταπολίτευση υπήρξε περίοδος **αντί-ανάπτυξης**, αν μας επιτραπεί ο νεολογισμός, μιας αντί-ανάπτυξης κυρίως πολιτικής καθ' όσον *όλες οι «επιτεύξεις» της επιστροφής στον κοινοβουλευτισμό* ουσιαστικά παρήγαγαν τα ανώμαλα σχήματα που τελικά παράδωσαν την χώρα αμαχητί στους δανειστές.

Πολλά μπορούσαν ίσως να γίνουν διαφορετικά, όπως π.χ. ο αποκλεισμός από την πολιτική ζωή όλων των πολιτικών υλικών κατεδάφισης τις περιόδου πριν το 1967, που ξαναγύρισαν στο προσκήνιο μερικές ώρες μόνον μετά την κατάρρευση των «χουνταίων». Αλλά κάτι τέτοιο ήταν φύσει αδύνατο καθ' όσον οι γραμμές της πολιτικής σύγκρουσης ήσαν ήδη σχηματισμένες πίσω από την επίφαση της παροδικής εθνικής σύγκλισης που διαφημίστηκε με την επιστροφή Καραμανλή. Τι **θα** μπορούσε να είχε γίνει είναι τώρα πια καθαρά λογοτεχνικό ερώτημα. Αλλά επειδή όλα κρίνονται από το αποτέλεσμα, η διαδρομή της μεταχουντικής «δημοκρατίας» μας αποτελεί την αδιάψευστη μαρτυρία της **καταστροφικής αποτυχίας** των πάντων -- κομμάτων, «ηγετών», «σιδερένιων», τενεκέδων, «διανοουμένων», «στοχαστών», λαϊκών και μη τάξεων, φτωχών και πλούσιων, μορφωμένων και αμόρφωτων κ.λπ. -- που οδήγησε το 2010 στην κατάλυση της Ελλάδος.

Αναντίρρητα όμως μετά το 1974 έγιναν και μεγάλα βήματα εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας· το έναυσμα αυτής της προσπάθειας ήταν η πτώση της χούντας και η επιθυμία όλων να προχωρήσουμε μπροστά. Τελικά υπήρξε κάτι ιδιαίτερος θετικό που γεννήθηκε από την περίοδο της ανωμαλίας.

Οι ευγενείς πόθοι πάντα υπάρχουν. Εκείνα που είναι σπανιότατα και δυσεύρετα όμως είναι η πολιτική σοφία και ειλικρίνεια συνυφασμένη με την τιμιότητα. Όλοι μπορούν να γράφουν νόμους, να συνέρχονται σε εθνικές συνελεύσεις, να υπόσχονται λαγούς με πετραχήλια, να ρητορεύουν κούφια, αγράμματα, και αόριστα, να αποφασίζουν εν ονόματι του «κυριάρχου λαού», και να ισχυρίζονται ότι εφαρμόζουν εκείνα που λένε. Ακριβώς εκεί, δηλ. στο στάδιο της

εφαρμογής, κρίνονται όλα. **Και στο στάδιο αυτό όλοι και όλες της μεταπολίτευσης απέτυχαν εγκληματικά και από πρόθεση**, τουλάχιστον σχετικά με ό,τι υποτίθεται ήταν προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και όχι των «ειδικών κατηγοριών» λουφαδόρων και κομματικών. Και σήμερα **τα ίδια αυτά πρόσωπα**, ως συμβασιούχα υπάλληλα σε διατεταγμένη υπηρεσία, δεσμεύουν επ' αόριστον τους μισθούς και τις καταθέσεις με αναγκαστικούς νόμους αλλά χούντα· περικόπτουν τα εισοδήματα με οθωμανικά φιρμάνια· διαλύουν ακόμα και την επίφαση του κοινωνικού κράτους· απειλούν με κατασχέσεις, δικαστήρια, και φυλακίσεις· και έχουν φτιασιδώσει τον εξανδραποδισμό όλων μας σε πορεία προς την «ανάκαμψη».

Η συμβασιούχος αυτή δουλική υπαλληλία είναι και το κεφαλαιώδες πολιτικό επίτευγμα γι' αυτούς που προσπορίστηκαν άφθονα προσωπικά οφέλη και προώθησαν την ολική αποβλάκωση και καταστροφή της κοινωνίας στα μεταπολιτευτικά χρόνια. Για να επιτύχει το πείραμα επενδύθηκαν τεράστιες «δημοκρατικές» δυνάμεις με στόχο την νάρκωση και τον κρετινισμό των ατόμων, τον αποπροσανατολισμό των «μαζών», και την εξόντωση του ιστορικά μισητού για τις «προοδευτικές» δυνάμεις πατριωτισμού και των ενστίκτων επιβίωσης που βάστηξαν την Ελλάδα όρθια μέχρι το 1940 (με αβάσταχτες απώλειες, θυσίες, και αιματοχυσίες).

Και πάλι: όλα κρίνονται εκ του αποτελέσματος. Η «επιτυχία» της μεταπολίτευσης **προσμετράτε σήμερα** με βάσεις την κτηνωδία των δανειστών, τα καθημερινά σκαμπίλια του Σόϊμπλε, τις άπειρες μειδιούσες προσβολές των υψηλών «εταίρων» μας, που χρησιμοποιούν το παράδειγμα της λωποδύτριας τεμπέλας και άχρηστης Ελλάδας στα μυστικά τους διαβούλια με απλούς θεατές τους για λύπηση ημετέρους απεσταλμένους, και τα ανέμελα σχόλια των καλοπληρωμένων υπαλληλίσκων του ΔΝΤ για το πώς **όλες οι «εκτιμήσεις» του για την ελληνική κρίση ήσαν λανθασμένες** -- με αποτέλεσμα την κατάρρευση της χώρας και την καταδίκη της σε αιώνια δουλεία χρέους **με την ολόψυχη σύμπραξη ΟΛΩΝ ανεξαιρέτως των πολιτικών δυνάμεων του «ευρωπαϊκού τόξου» αφεντών του μεταπρατικού μας κρατιδίου.**

Όποιος είναι περήφανος για την λαμπρή και πατριδό-υποστηρικτική αυτή επιτυχία της μεταπολίτευσης είναι άξιος της τύχης του ως ασθενής ολικής ψυχιατρικής επαναφοράς που αρνείται την επιθετική φαρμακευτική αγωγή.

Στις σημερινές συνθήκες της κατάρρευσης πολλοί φοβούνται ότι πιθανώς να υπάρχουν σπόροι αναβίωσης μιας εκτροπής τύπου 1967. Ευσταθεί κάτι τέτοιο;

Το μακάβριο αστείο εδώ είναι ότι η σημερινή Ελλάδα δεν διαθέτει ούτε τον παροιμιώδη άγνωστο λοχία ή Βοναπάρτη που θα μπορούσε να κινητοποιήσει δυνάμεις ενός πραξικοπήματος. Έτσι λοιπόν δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας για επάνοδο «χουνταίων» με ή χωρίς άρματα.

Τηρουμένων των αναλογιών όμως, και μπροστά στον καθημερινό παρά φύση βιασμό της Ελλάδας, και στην συνολική καταστροφή εκατοντάδων χιλιάδων οικογενειών από την «δημοκρατική» ληστρική φορολόγηση και την υποκινούμενη ασυδοσία τιμολόγησης όλων ανεξαιρέτως των αγαθών και υπηρεσιών, θα περίμενε κανείς ότι ο κυρίαρχος λαός θα επάνδρωνε τελικά τα μυθολογικά «μετερίζια» της δίκαιας επανάστασης. Πλην όμως επικρατεί άκρα του κοιμητηρίου σιωπή που αιφνιδιάζει και πολλούς διεθνείς παρατηρητές. Πάνε και οι «Αγανακτισμένοι», πάνε και οι συναυλίες «αλληλεγγύης» στο Σύνταγμα, πάνε και τα συμπαραστατικά τσάμικα των διαμαρτυρομένων, πάνε και οι διαδηλώσεις του 2011, πάνε και οι «συνάξεις αγώνα». Έμειναν οι «δυνάμεις αποκατάστασης τάξης» με περίσσειμα δακρυγόνων.

Ακόμη όμως χειρότερα ολόκληρος ο μακάβριος θίασος των quislings «ηγεσίας», που οδήγησε τη χώρα ως πρόβατο επί σφαγή, βρίσκεται ελεύθερος, περιφερόμενος, πλήρης αυτοπεποίθησης, και μάλιστα σε τέτοια αυτάρεσκη αυθάδεια που κάνει δημοσίως δηλώσεις και αναλύσεις της αυτοκτονικής «διάσωσης» στην οποία ήταν και είναι δουλικά κολαούζος.

Το γεγονός αυτό και μόνο αποδεικνύει ότι ο κυρίαρχος λαός προτιμά τελικώς την οδό της ευλαβούς θυσίας του Αβραάμ υπέρ του «ευρωπαϊκού τόξου» από την **επιβίωση του ιδίου και των παιδιών του** (που εγκαταλείπουν την χώρα με ρυθμούς άτακτης υποχώρησης σε αναζήτηση καταφυγίων στις χώρες που επιμελούνται την προκρούστειο αναμόρφωση της Πατρίδος σαν πρώτη φάση της πλήρους διαλύσεως της).

Δηλαδή η πρόταση επί τάπητος είναι «μη φοβάστε τους χουνταίους» αλλά ξεκινήστε μια Αργεντινή ή μια Βενεζουέλα;

Στο εξαίρετο και ρηξικέλευθο βιβλίο του [How Will Capitalism End?: Essays on a Failing System](#) ο Γερμανός κοινωνιολόγος Wolfgang Streeck αναλύει διεξοδικά την καθοδική μέχρι διαλύσεως πορεία της δημοκρατίας μπροστά στην κατά μέτωπο επίθεση του νεοφιλελευθερισμού την τελευταία εικοσαετία. Υποδεικνύει ότι ο λεγόμενος «δημοκρατικός καπιταλισμός» (στον οποίον υποτίθεται ότι προσχώρησε και η Ελλάς) αυτό-αποσυντίθεται ταχύτατα, ιδιαιτέρως μετά την παγκόσμια κρίση του 2008, αφήνοντας στο κενό της ανέχειας τις «πλατιές μάζες» της κοινωνίας.

Ο Streeck επίσης υπογραμμίζει κάτι που λίγοι «διανοούμενοι» στην Ελλάδα αναλαμβάνουν να αναλύσουν προς όφελος των δικών μας «μαζών» -- το ό,τι δηλαδή οι δημοκρατικές κυβερνήσεις παντού στον Δυτικό κόσμο έχουν στριμωχτεί σε μια **κατακόρυφη και αχαλίνωτη αύξηση του χρέους, εθνικού και ιδιωτικού, και στην κατάργηση κρατικών χορηγήσεων του εθνικού προϋπολογισμού, προς απόλυτο και συνεχώς γιγαντωμένο όφελος του λαφυραγωγού οικονομισμού των «αγορών» και των «επενδυτικών συγκροτημάτων».**

Γράφει μάλιστα για την Ελλάδα: «Εκεί όπου η δημοκρατία όπως την ξέρουμε έχει ανασταλεί, όπως ήδη έγινε σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιρλανδία, και η Πορτογαλία, ταραχές στους δρόμους και λαϊκή εξέγερση μπορεί να είναι η τελευταία εκδήλωση πολιτικής έκφρασης εκείνων που δεν διαθέτουν την ισχύ των αγορών. Θα έπρεπε [ίσως] να ελπίζουμε, στο όνομα της δημοκρατίας, ότι σύντομα θα έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε μερικά τέτοια παραδείγματα;». Και συνεχίζει: «Σήμερα περισσότερο από ποτέ άλλοτε η οικονομική ισχύς φαίνεται να έχει γίνει πολιτική ισχύς, ενώ οι πολίτες φαίνεται να έχουν σχεδόν τελείως απογυμνωθεί από τις δημοκρατικές τους άμυνες και την δυνατότητα τους να επιβάλουν στην πολιτική οικονομία συμφέροντα και απαιτήσεις που δεν συμπίπτουν με τις αντίστοιχες αξίες των ιδιοκτητών του κεφαλαίου».

Η σημασία των λόγων του Streeck δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ανάλυση. Συνοπτικά, ο Γερμανός συγγραφέας υπογραμμίζει την **δημοκρατική απαίτηση της δίκαιας επανάστασης** εκεί όπου οι δημοκρατικές διαδικασίες έχουν βίαια και εγκληματικά καταλυθεί προς διαρκή ζημία ολόκληρης της κοινωνίας πλην της ελάχιστης μειοψηφίας αυτών που οι Μαρξιστές αναγνώριζαν ως «πλουτοκράτες» (η σημασία της λέξης έχει ελάχιστα αλλάξει από τότε μέχρι σήμερα).

Και η μεν Αργεντινή πέτυχε να εξοβελίσει τους εθνικούς καταχραστές με κάτι που δεν τόλμησε η Ελλάδα με τον ΓΑΠ μπροστάρη για ευνόητους λόγους (κήρυξη πτώχευσης) και να εκπαραθυρώσει (κυριολεκτικά) αρκετούς πρωταγωνιστές της Μεγάλης Λεηλασίας· η δε εξέγερση στην Βενεζουέλα ήδη αποδιαρθώνει το άγος Μαδούρο.

Είναι χαρακτηριστικό της κενότητας και της ιδεολογικής και προσωπικής δειλίας όλων ανεξαιρέτως των αυτοδιορισμένων «επαναστατών» στην Ελλάδα το ό,τι ούτε κατά διάνοια δεν τολμούν να αναγνωρίσουν και να εφαρμόσουν αυτό που μονότονα δήθεν επαγγέλλονται: την άμυνα δηλαδή της δημοκρατίας με όλα τα μέσα.

Τελικά είμαστε σε αδιέξοδο. Που πάμε;

Δεν πάμε, απλούστατα. Το πολιτικό, εθνικό, και κοινωνικό τέλμα έχει αντικαταστήσει την έστω και τυπική λειτουργία του πολιτεύματος και της οικονομίας. Φυσικά δεν θα πάσουν οι κορώνες περί «στόχων» και «επιτυχιών» τόσο επειδή τις χρειάζονται οι «εταίροι» μας στα δικά τους πολιτικά παίγνια, όσο και επειδή οι εδώ ανέμελοι συνεργάτες τους έχουν ανάγκη λόγου ύπαρξης.

Η σκληρή πραγματικότητα όμως είναι, όπως οι πάντες γνωρίζουν, τελείως διαφορετική.

Η τεράστια ειρωνεία πάντως της «εθνοσωτηρίου» είναι το ό,τι χάρισε στις «δημοκρατικές δυνάμεις» την μοναδική ιστορική ευκαιρία του σκαρφαλώματος αμαχητί στην κορφή και του μασκαρέματος τους σε **αποχαλινωμένη δύναμη «αλλαγής»** μετά το 1974 -- μιας δύναμης η οποία μετασχηματίστηκε σε στυγνό και διεφθαρμένο κακέκτυπο «λαϊκής δικτατορίας» που ευνόησε **χωρίς φραγμό και δισταγμό** ακριβώς εκείνη την «πλουτοκρατία» που ακόμα ξύλινα αφορίζουν οι σημερινοί σαλτιμπάγκοι του αριστερό-αναρχικού προσκηνίου μας.

Ιδού πώς πέτυχαν ο Παπαδόπουλος και η εκτροπή.

ΥΓ: (Διαβάστε αν μπορείτε ολόκληρο το πόνημα του Streeck).